

*Махмурова-Дишлюк О. П.,
кандидат юридичних наук,
докторант*

Науково-дослідного інституту публічного права

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ В АСПЕКТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ СВОБОДИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ В УКРАЇНІ

Анотація. У статті розкрито особливості адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України в аспекті забезпечення прав свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні. Доведено, що Кабінет Міністрів України здійснює забезпечення прав свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні, як безпосередньо так й через міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади. Основними міністерствами через які Уряд України здійснює забезпечення прав свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні є Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерство соціальної політики, Міністерство у справах ветеранів, Міністерство охорони здоров'я України. Провідними інструментами публічного адміністрування є видання підзаконних нормативно-правових актів (у формі постанов), видання адміністративних актів (у формі розпоряджень), затвердження концепцій (планів) та призначення (подання на призначення Парламентом) міністрів та посадових осіб міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, керівників місцевих органів виконавчої влади. Правами та законними інтересами, які забезпечує Кабінет Міністрів є практично уся палітра чеснот визначених Конституцією України, серед них такі невід'ємні права як життя і здоров'я, честь гідність, право на достойне існування в умовах воєнного стану. Специфічними правами, які забезпечує Уряд України в умовах воєнного стану є всеохоплююча оборона, воєнна безпека, суверенітет і територіальна цілісність України. Норми міжнародного гуманітарного права на всій території України, зокрема в частині з координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин. Правового режиму воєнного стану, механізм в'їзду на тимчасово окуповану територію та виїзду з неї. Надання соціальної підтримки, соціальних послуг та дотриманням прав дітей, соціально-економічного захисту військовослужбовців, інвалідів війни та осіб, звільнених у запас або у відставку, членів їх сімей; відновлення публічного адміністрування та розмінування на деокупованих територіях, створення нормальних умов життєдіяльності населення; виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності учасників бойових дій.

Ключові слова: військовослужбовець, воєнна безпека, грошова допомога, житті і здоров'я, людська безпека, публічне адміністрування, режиму воєнного стану, соціальна підтримка, честь і гідність.

Постановка проблеми. Згідно з Конституцією України життя, здоров'я, честь, гідність людини і громадянина

визначаються в Україні найвищою цінністю. Права, свободи та обов'язки громадян України, на наш погляд, слушно прописані в розділі II Основного Закону України [1]. Людиноцентристська ідеологія адміністративного права, яка була започаткована та утверджена академіком В. Авер'яновим, має якнайповніше забезпечувати права свободи та інтереси приватних осіб, а не служити корпоративному інтересу чиновників [2].

Наведені вище конституційні норми та теоретичні положення не тільки прямо, але й найбільш рельєфно відображаються в діяльності публічної адміністрації щодо захисту прав, свобод та інтересів осіб, які постраждали внаслідок збройних конфліктів. Адже це найбільш незахищені верстви населення, які внаслідок російсько-терористичної агресії втратили своє майно, постійне помешкання проживання, були змушені у більшості випадків приїхати на нові, не обжиті ними адміністративно-територіальні одиниці, а найголовніше – багато з них втратили своїх близьких родичів унаслідок примусового залишення їх на окупованих територіях, так і загиблих. Так, як і особи потребують посиленого публічного захисту практично всіма існуючими в Україні суб'єктами публічної адміністрації.

Стан дослідження. До проблеми адміністративно-правового забезпечення прав свобод людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні звертали свою увагу вітчизняні вчені М. Алексійчук, Н. Армаш, В. Бібік, С. Бескоровайний, Я. Букресев, А. Вишневський, В. Галунько, І. Глобенко, П. Діхтєвський, Я. Журавель, М. Доненко, В. Біла, В. Колпаков, Т. Короткий, О. Кузьменко, О. Куракін, В. Зьолка, О. Осауленко, С. Марущенко, І. Підберезних, О. Правоторова, Ю. Радковець, Є. Руденко, С. Сірий, О. Сікорський, Т. Тарахонич, Г. Христова та ін.

Проте вони аналізовану нами проблематику безпосередньо не аналізували, а зосереджували свої наукові пошуки на більш загальних, спеціальних чи суміжних викликах.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі теорії адміністративного права, чинного законодавства та практики діяльності публічної адміністрації сформулювати зміст адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні.

Вклад основного матеріалу. У практиці законотворчості категорія «суб'єкт публічної адміністрації» не знайшла свого законодавчого відображення, однак має певні заміники зі схожим змістом. Так Закон України «Про адміністративну процедуру» розкриває, що адміністративний орган – це орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган

місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації [3]. До суб'єктів владних повноважень відносяться: органи державної влади (та їх підрозділи без статусу юридичної особи); органи місцевого самоврядування; посадових (службових) осіб органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; інших публічних суб'єктів під час здійснення ними на основі закону публічного адміністрування; деяких недержавних (приватних) суб'єктів, які надають адміністративні послуги та здійснюють виконавчу діяльність, однак виключно на основі норм адміністративного права, прямо прописаних у законах [4].

Для уникнення плутанини у нашому аналізі ми будемо з високою мірою обґрунтованості розглядати, що категорії «суб'єкт публічної адміністрації» та «адміністративний орган» мають схожий зміст, а категорія суб'єкт владних повноважень характеризує перші категорії (суб'єкт (орган) в адміністративному процесі).

Повертаючись до предмету нашого аналізу слід зазначити, що, за критерієм спеціалізації суб'єктів публічної адміністрації, які забезпечують права і свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні, можна розділити на загальні та спеціальні. Загальні здійснюють широке коло адміністративних повноважень щодо забезпечення прав свобод та законних інтересів осіб в Україні. Зокрема одним із завдань, що стоїть перед ними, є захист осіб, які постраждали внаслідок збройних конфліктів. Ці суб'єкти класично поділяються на органи вищої центральної місцевої та регіональної компетенції.

Головним серед загальних є Уряд України. Адже, Кабінет міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Він здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів. Зокрема до основних завдань Кабінету Міністрів України належать: забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності України, здійснення внутрішньої та зовнішньої політики держави, виконання Конституції та законів України, актів Президента України; вжиття заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості, здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності та національної безпеки України, громадського порядку, боротьби із злочинністю, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій [5]. Наприклад, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2023 р. № 975 було внесено зміни до Положенні про Міністерство внутрішніх справ України, яке було затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878, що завдань названого міністерства відноситься забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері дотримання норм міжнародного гуманітарного права на всій території України, у частині повноважень з координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та вирішення інших пов'язаних з цим питань відповідно до Закону України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин» [6].

У відповідності до доктринальних положень сутність адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України, як системи взаємопов'язаних і взаємообумовлених елементів,

характеризується як: створення, організацію і припинення діяльності, завдання і функції, компетенція і повноваження, форми і методи управлінської діяльності, контроль та правові акти. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України – це визначені в нормах адміністративного права завдання, функції, обов'язки та права вищого органу виконавчої влади України. Адміністративно-правовий статус Прем'єр-міністра України є статусом спеціального суб'єкта політичного та державного управління найвищого органу виконавчої влади, який включає сукупність його публічно-владних повноважень в управлінській та організаційно-розпорядчій сферах виконавчої влади та відповідні функціональні обов'язки. Політична відповідальність Прем'єр-міністра України настає за невиконання законодавчо визначених повноважень, завдань [7; 8]¹ [2]. Наприклад саме Постановою Кабінету Міністрів України (як різновиду підзаконного нормативно-правового акту) затверджений «Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Яким визначено механізм в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї [9].

На думку С. Осауленко функції Кабінету Міністрів України у сфері публічного адміністрування – це нормативно встановлені напрямки та види державно-владної урядової діяльності виконавчо-розпорядчого характеру. Шляхом реалізації державних управлінських функцій забезпечуються: створення та реорганізація органів управління, формування структури апарату управління, створення організаційних механізмів у сферах управління; визначення мети, напрямів, завдань, засобів реалізації соціальних, економічних, політичних, культурних програм; вироблення довгострокових завдань із передбачуваними наслідками; визначення певних правил поведінки і діяльності у конкретній сфері підпорядкованого об'єкта; встановлення конкретних процедур управління; механізм контролю, координаційної діяльності, формулювання завдань управлінської діяльності, організація роботи з кадрами апарату, яка включає в себе підготовку, підбір і розстановку, ротацию кадрів, їх перепідготовку, підвищення кваліфікації, заохочення і накладення стягнень та інші функції. Особливості урядового контролю як вищого в системі виконавчої влади полягає у впливі на всі органи в системі виконавчої влади, охопленні контрольними повноваженнями всієї соціально-економічної системи суспільства, його прояві через інститут політичної відповідальності [7]. Прикладом останнього є «Порядок здійснення державного контролю/моніторингу за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, соціальних послуг та за дотриманням прав дітей», яке Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2021 р. № 1035, який визначає процедуру здійснення Нацсоцслужбою та її територіальними органами заходів контролю, спрямованих на дотримання вимог законодавства під час надання соціальної підтримки (різні види державної допомоги, пільги, житлові субсидії та інші виплати, що проводяться за рахунок коштів державного бюджету), соціальних послуг та на дотримання прав дітей [10].

¹ Осауленко С. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2010. 19 с.

² Положення про Міністерство внутрішніх справ України. Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. Верховна Рада України 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469-2015-п#Text>

Більш спеціально для нашого дослідження В. Зьолка, доводить, що повноваження Кабінету Міністрів в сфері оборони – це сукупність його прав і обов'язків, закріплених у Конституції та законах України, необхідних для ефективного вирішення завдань щодо забезпечення оборони держави. Класифікації повноважень Кабінету міністрів України можуть бути здійсненні за наступними критеріями: за функціональним призначенням органів виконавчої влади в цілому, зокрема – виконавчі, розпорядчі та контрольні повноваження; часом дії – постійні і тимчасові (виняткові); юридичною силою – ті, що наділені вищою юридичною силою внаслідок їхнього закріплення в Основному Законі України, та інші, тобто ті, що закріплені в інших нормативно-правових актах. У сфері оборони за спрямованістю В. Зьолка виділяє три основні сфери адміністративної діяльності Уряду України: військово-політичній, військово-адміністративній і власне воєнній сфері [11].

Головною метою Стратегії воєнної безпеки України є завчасно підготовлена та всебічно забезпечена всеохоплююча оборона України на засадах стримування, стійкості та взаємодії, що забезпечує воєнну безпеку, суверенітет і територіальну цілісність держави відповідно до Конституції України та в межах державного кордону України, сприяє інтеграції України в євроатлантичний безпековий простір та набуттю членства в НАТО, передбачає активну участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. Координацію і контроль за виконанням завдань у сфері воєнної безпеки та досягнення визначених у Стратегії пріоритетів державної політики у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва здійснює Кабінет Міністрів України [12].

Військово-адміністративні повноваження Кабінету Міністрів України складають повноваження, за допомогою яких Уряд реалізує свою розпорядчу функцію в сфері оборони. Він контролює виконання законів у сфері оборони, здійснює відповідно до законів інші заходи щодо забезпечення обороноздатності України, координує і контролює їх виконання та несе, в межах своїх повноважень, відповідальність за забезпечення оборони України. Керівництво цими органами з боку Кабінету Міністрів України передбачає здійснення стосовно них управлінсько-розпорядчих функцій. У загальному вигляді такі повноваження стосуються формування і реформування цих органів і затвердження або участі у розробці нормативно-правових актів, які визначають основи їхнього правового статусу [11]. Так зокрема у «Плані пріоритетних дій Уряду на 2023 рік», який затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023р. № 221-р. ставиться завдання МВС України протягом 2023р. підвищення рівня соціального захисту, забезпечення житлом військовослужбовців Національної гвардії, осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту ДСНС та членів їх сімей. Провести розмінування деокупованих територій для відновлення нормальних умов життєдіяльності населення та зменшення ризиків від вибухонебезпечних предметів. Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України створити групи з пошуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин [13].

У відповідності до основ оборони України визначених профільним Законом України від 6 грудня 1991р. № 1932-ХІІ для організації оборони держави Президент України за поданням Кабінету Міністрів України затверджує структуру плану

оборони України, план оборони України та військово-адміністративний поділ території України на військово-сухопутні, військово-морські та військово-повітряні зони (райони). До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері оборони зокрема віднесено: забезпечення в державного суверенітету України. Організація розроблення і виконання державних програм розвитку Збройних Сил України, інших військових формувань та розвитку озброєння і військової техніки, інших програм (планів) з питань оборони. Здійснення загальнодержавні заходи щодо забезпечення живучості важливих об'єктів національної економіки, об'єктів критичної інфраструктури та державного управління у воєнний час. Забезпечення комплектування особовим складом Збройних Сил України, інших військових формувань та відповідних правоохоронних органів, здійснює заходи, пов'язані з підготовкою та проведенням призову громадян України на строкову військову службу. Здійснює заходи з мобілізаційної підготовки та мобілізації, територіальної оборони, створення державного матеріального резерву, резервного фонду грошових коштів, інших резервів для забезпечення потреб оборони держави. Вирішення питання щодо врегулювання діяльності місцевих органів військового управління, допризовної та призовної підготовки, підготовки призовників з військово-технічних спеціальностей, ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, виконання військово-транспортного обов'язку. Встановлює відповідно порядок і терміни повного відшкодування вартості об'єктів права приватної власності, що згідно із законом відчужувалися у зв'язку із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану. Забезпечення реалізацію права на соціально-економічний захист військовослужбовців та осіб, звільнених у запас або у відставку, членів їх сімей [14].

В свою чергу Закон України «Про Збройні Сили України», визначив, що до повноважень Кабінету Міністрів України стосовно Збройних Сил України віднесено. Забезпечення постачання Збройними Силами України озброєння, військової техніки, енергетичних, матеріально-технічних та інших ресурсів і майна, надання послуг та їх фінансування в обсягах, що необхідні для ефективного виконання Збройними Силами України покладених на них завдань і функцій. Забезпечує комплектування Збройних Сил України особовим складом, їх мобілізаційне та оперативне розгортання в особливий період, здійснення заходів, пов'язаних з підготовкою та призовом громадян на військову службу. Визначення порядку фінансування Збройних Сил України за рахунок благодійних пожертв фізичних та юридичних осіб для забезпечення бойової, мобілізаційної готовності, боєздатності і функціонування Збройних Сил України. Забезпечує реалізацію права на соціально-економічний захист військовослужбовців та осіб, звільнених з військової служби, членів їх сімей, а також членів сімей військовослужбовців, які загинули (померли), пропали безвісти, стали особами з інвалідністю під час проходження військової служби або потрапили в полон у ході бойових дій (війни) чи під час участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки [15]. Наприклад, постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2016 р. № 336 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 березня 2023 р. № 239), затверджений Порядок призначення та виплати одноразової грошової допо-

моги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких категорій осіб відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Який визначає механізм призначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, деяких категорій осіб (далі – одноразова грошова допомога) відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [16].

Висновки. Все вище наведене дає можливість сформулювати наступні узагальнення щодо адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України в аспекті забезпечення прав свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні:

– Кабінет Міністрів України здійснює забезпечення прав свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні, як безпосередньо так й через міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади;

– основними міністерствами через які Уряд України здійснює забезпечення прав свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні є Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерство соціальної політики, Міністерство у справах ветеранів, Міністерство охорони здоров'я України;

– основними інструментами публічного адміністрування є видання підзаконних нормативно-правових актів (у формі постанов), видання адміністративних актів (у формі розпоряджень), затвердження концепцій (планів) та призначення (подання на призначення Парламентом) міністрів та посадових осіб міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, керівників місцевих органів виконавчої влади;

– правами та законними інтересами, які забезпечує Кабінет Міністрів є практично уся палітра чеснот визначених Конституцією України, серед них такі невід'ємні права як життя і здоров'я, честь гідність, право на достойне існування в умовах воєнного стану;

– специфічними правами, які забезпечує Уряд України в умовах воєнного стану є всеохоплююча оборона, воєнна безпека, суверенітет і територіальна цілісність України; норми міжнародного гуманітарного права на всій території України, зокрема в частині з координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин; правового режиму воєнного стану, механізм в'їзду на тимчасово окуповану територію та виїзду з неї; надання соціальної підтримки, соціальних послуг та дотриманням прав дітей; соціально-економічного захисту військовослужбовців, інвалідів війни та осіб, звільнених у запас або у відставку, членів їх сімей; відновлення публічного адміністрування та розмінування на деокупованих територіях, створення нормальних умов життєдіяльності населення; виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності учасників бойових дій.

Отже, адміністративно-правий статус Кабінету Міністрів України в аспекті забезпечення прав свободи людини і громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні – це завдання та повноваження Уряду України щодо здійснення усіх заходів по всеохоплюючій обороні, воєнній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, прав та свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану.

Література:

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.
2. Авер'янов В. Актуальні завдання реформування адміністративного права. *Право України*. 1999. № 8. С. 8–11.
3. Про адміністративну послугу. Закон України від 17 лютого 2022 р. №2073-ІХ. *Голос України* офіційне видання від 15.06.2022. № 123.
4. Глобенко І. Адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації в Україні: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі права. Київ, 2020. 204 арк.
5. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. ст. 222.
6. Зміни що вносяться до актів Кабінету Міністрів України щодо визначення повноважень деяких органів у сфері дотримання норм міжнародного гуманітарного права на всій території України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2023 р. № 975. Урядовий портал. 2023. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pytannia-vyznachennia-povnovazhen-deiakykh-orhaniv-u-sferi-dotrymannia-norm-mizhnarodnoho-s975-120923>
7. Осауленко С. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса., 2010. 19 с.
8. Положення про Міністерство внутрішніх справ України. Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. *Верховна Рада України* 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469-2015-p#Text>
9. Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015р. № 367. Верховна рада України. 2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2015-%D0%BF#Text>
10. Порядок здійснення державного контролю/моніторингу за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, соціальних послуг та за дотриманням прав дітей. Верховна рада України. 2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1035-2021-%D0%BF#Text>
11. Зьолка В. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері оборони: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2004. 18 с.
12. Стратегія воєнної безпеки України. Введено в дію Указом Президента України від 25 березня 2021 р. № 121. Президент України. 2021. <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>
13. Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік. Розпорядження від 14 березня 2023 р. № 221-р. Урядовий портал. 2023. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-priorytetnykh-dii-uriadu-na-2023-rik-221r-140323>
14. Про оборону України. Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1932-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. ст. 106
15. Про Збройні Сили України. Закон України 6 грудня 1991 р. № 1934-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. ст. 108.
16. Порядок призначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких категорій осіб відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2016 р. № 336 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 березня 2023 р. № 239). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/336-2016-%D0%BF#n10>

Makhmurova-Dyshliuk O. Administrative-legal status of the Cabinet of Ministers of Ukraine in terms of ensuring human and civil rights amidst armed conflicts in Ukraine

Summary. The article reveals the peculiarities of the administrative and legal status of the Cabinet of Ministers of Ukraine in the aspect of ensuring the rights of freedom of man and citizen in the conditions of armed conflicts in Ukraine. It has been proven that the Cabinet of Ministers of Ukraine ensures the rights of human and citizen freedom in the conditions of armed conflicts in Ukraine, both directly and through ministries, other central and local bodies of executive power. The main ministries through which the Government of Ukraine ensures the rights of human freedom and citizens in the conditions of armed conflicts in Ukraine are the Ministry of Defense, the Ministry of Internal Affairs, the Ministry of Reintegration of the Temporarily Occupied Territories of Ukraine, the Ministry of Social Policy, the Ministry of Veterans Affairs, the Ministry of Health of Ukraine. The leading tools of public administration are the issuance of subordinate legal acts (in the form of resolutions), the issuance of administrative acts (in the form of orders), the approval of concepts (plans) and the appointment (submission for appointment by the Parliament) of ministers and officials of ministries,

other central bodies of executive power, heads of local executive bodies. The rights and legitimate interests ensured by the Cabinet of Ministers are practically the entire palette of virtues defined by the Constitution of Ukraine, among them such inalienable rights as life and health, honor and dignity, the right to a dignified existence in conditions of martial law. The specific rights guaranteed by the Government of Ukraine under martial law are comprehensive defense, military security, sovereignty, and territorial integrity of Ukraine. Norms of international humanitarian law in the entire territory of Ukraine, in the part of coordinating the search for persons who have disappeared under special circumstances. The legal regime of martial law, the mechanism of entering and leaving the temporarily occupied territory. Provision of social support, social services and observance of children's rights, socio-economic protection of military personnel, war invalids and persons released into reserve or retired, their family members; restoration of public administration and demining in the de-occupied territories, creation of normal living conditions for the population; payment of one-time cash benefits in case of death (death) or disability of combatants.

Key words: financial aid, honor and dignity, human security, life and health, martial law regime, military security, public administration, serviceman, social support.